

ФУНДАМЕНТАЛ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

ЖУРНАЛ ФУНДАМЕНТАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ | JOURNAL OF FUNDAMENTAL STUDIES

OCHILOV Hasan Oltiboy o'g'li

*O'zbekiston Respublikasi Bank-moliya akademiyasi
magistratura bosqichi tinglovchisi*

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14007699>

LOYIHA BOSHQARISHDA HAMKORLAR BILAN ISHLARNI TASHKIL ETISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHDA AXBOROT TEKNOLOGIYALARINING O'RNI

ANNOTATSIYA

Bugungi kunda loyihalarni boshqarishda hamkorlar bilan ishlarni samarali tashkil etish hamda ushbu mexanizmlarni zamonaviy axborot tizimlarini joriy etish orqali takomillashtirish hozirda amalga oshirilayotgan loyihalarning natijadorligini ta'minlashda eng dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Loyihalarni boshqarishda hamkorlar bilan ishlash jarayoni muhim va ko'p qirrali jarayon hisoblanadi. O'zaro ishonch, ochiqlik, samarali aloqa va resurslarni boshqarish, hamkorlar o'rtasidagi muvaffaqiyatli munosabatlarni ta'minlaydi. Bu jihatlarni inobatga olish loyihalarning muvaffaqiyatli amalga oshirilishiga katta ta'sir ko'rsatadi.

Mamlakatimizda raqamli iqtisodiyotni faol rivojlantirish, barcha tarmoqlar va sohalarda, eng avvalo, davlat boshqaruvi, ta'lim, sog'liqni saqlash va qishloq xo'jaligida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda.

Kalit so'zlar: loyiha boshqaruvchi, loyiha hamkorlari, axborot texnologiyalari, "Uz-projects" axborot tizimi, ishlarni tashkil etish mexanizmini takomillashtirish.

INFORMATION IN IMPROVING THE SYSTEM OF ORGANIZATION OF WORK WITH PARTNERS IN PROJECT MANAGEMENT THE ROLE OF TECHNOLOGY

ANNOTATION

Today, the effective organization of work with partners in project management, as well as the improvement of these mechanisms through the introduction of modern Information Systems, is one of the most pressing issues in ensuring the effectiveness of currently implemented projects. The process of working with partners in project management is an important and multifaceted process. Mutual trust, openness, effective communication and resource management ensure successful relationship between partners. Taking these aspects into account has a huge impact on the successful implementation of projects.

Active development of the digital economy in our country, all sectors and in the fields, above all, comprehensive measures are being implemented for the widespread introduction of modern information and communication technologies in public administration, education, health and agriculture.

Keywords: project Manager, Project Partners, Information Technology, Improving the information system" Uz-projects", the mechanism of organizing work.

ИНФОРМАЦИЯ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ СИСТЕМЫ ОРГАНИЗАЦИИ РАБОТЫ С ПАРТНЕРАМИ В УПРАВЛЕНИИ ПРОЕКТАМИ РОЛЬ ТЕХНОЛОГИЙ

АННОТАЦИЯ

На сегодняшний день эффективная организация работы с партнерами в управлении проектами и совершенствование этих механизмов за счет внедрения современных информационных систем является одним из наиболее актуальных вопросов обеспечения эффективности реализуемых проектов. В управлении проектами процесс работы с партнерами является важным и многогранным процессом. Взаимное доверие, открытость, эффективное общение и управление ресурсами обеспечивают успешные отношения между партнерами. Учет этих аспектов имеет большое влияние на успешную реализацию проектов.

Активное развитие цифровой экономики в нашей стране, все отрасли и в отраслях, прежде всего в государственном управлении, образовании, здравоохранении и сельском хозяйстве, реализуются комплексные меры по широкому внедрению современных информационно-коммуникационных технологий.

Ключевые слова: руководитель проекта, партнеры по проекту, информационные технологии, информационная система "uz-Projects", совершенствование механизма организации работ.

Kirish

Bugungi o‘zaro bog‘liq biznes landshaftida hamkorlar bilan samarali hamkorlik loyihani muvaffaqiyatli boshqarish uchun juda muhimdir. Kuchli hamkorlik innovatsiyalarni rivojlantirishi, resurslar almashinuvini yaxshilashi va loyihaning umumiy natijalarini yaxshilashi mumkin. Biroq, bu munosabatlarni boshqarish murakkab bo‘lishi mumkin. Loyihani boshqarish bo‘yicha hamkorlar bilan ishlash tizimini takomillashtirishga oid ko‘p foydalaniladigan strategiyalar mavjud.

1. Aniq hamkorlik aloqalarini o‘rnatish.

Samarali muloqot har qanday muvaffaqiyatli hamkorlikning asosidir. Aniq hamkorlik aloqalarini o‘rnatish barcha manfaatdor hamkor tomonlarning bir yo‘nalishda bo‘lishini ta’minlaydi.

Muntazam uchrashuvlar tashkil etish orqali loyihaning borishi, muammolari va yangilanishlarini muhokama qilish uchun izchil tekshiruvlarni rejalashtirish lozim. Bu borada aloqa va hujjat almashishni soddalashtirish uchun Slack, Trello yoki Asana kabi loyihalarni boshqarish vositalaridan foydalanish maqsadga muvofiq.

Yaxshilash kerak bo‘lgan sohalarni aniqlash va tashvishlarni zudlik bilan hal qilish uchun uzluksiz qayta aloqa mexanizmlarini yaratish talab etiladi.

2. Rol va mas’uliyatni belgilash.

Noaniqlik chalkashlik va nizolarga olib kelishi mumkin. Hamkorlik doirasidagi rol va mas’uliyatni aniq belgilash ish jarayonlari va javobgarlikni tartibga solishga yordam beradi.

Har bir hamkorning mas’uliyati, umidlari va natijalarini belgilaydigan hujjatlarni yaratish hamda loyihaning har bir jihatida kim ishtirok etishini aniqlashtirish uchun RACI (Responsible, Accountable, Consult before doing, Inform after doing) matritsasi bilan foydalanish maqsadga muvofiq.

3. Ishonch va hamkorlikni rivojlantirish.

Ishonch asosini yaratish samarali hamkorlik uchun zarurdir. Hamkorlar bir-biriga ishonsa, hamkorlik yanada samarali va yoqimli bo‘ladi.

Jamoani bog‘lash va munosabatlarni o‘rnatishni rag‘batlantiradigan seminarlar yoki dam olishlarni tashkil qilish hamda ochiqlik madaniyatini targ‘ib qilib, birgalikda rivojlantirish uchun loyiha maqsadlarini umumiy qadriyatlar va maqsadlar bilan muvofiqlashtirish yaxshi samara beradi.

4. Birgalikda rejalashtirish sessiyalarini amalga oshirish.

Birgalikda rejalashtirish barcha hamkorlarning boshidanoq loyiha maqsadlari va strategiyalariga mos kelishini ta'minlaydi.

Maqsadlar, vaqt jadvallari va taxminlarni muvofiqlashtirish uchun loyihalarning boshida boshlang'ich uchrashuvlarni o'tkazish, hamkorlar birgalikda yechimlar va innovatsiyalar haqida fikr almashishlari mumkin bo'lgan seminarlarga yordam berish orqali guruh sifatida loyiha bosqichlarini muntazam ravishda ko'rib chiqish va kerak bo'lganda rejalarni qayta ko'rib chiqish imkoniyatlari kengayadi.

5. Texnologiyadan unumli foydalanish.

Texnologiyadan foydalanish loyihalarni boshqarishda hamkorlik va samaradorlikni sezilarli darajada oshirishi mumkin. Real vaqtda yangilanishlar va hujjatlarni almashish uchun loyihalarni boshqarish platformalaridan foydalanish hamkorlarga asosli qarorlar qabul qilish uchun loyiha ma'lumotlarini birgalikda tahlil qilish imkonini beruvchi vositalarni amalga oshirish muhim hisoblanadi.

Barcha hamkorlarni taraqqiyot va yuzaga keladigan muammolar haqida xabardor qilish uchun avtomatlashtirilgan hisobot tizimlarini o'rnatish loyiha doirasida ko'zlangan maqsadlarga erishishda monitoring imkoniyatini oshiradi.

6. Hamkorlik faoliyatini monitoring qilish va baholash.

Hamkorlik samaradorligini muntazam ravishda baholash doimiy yaxshilanishga olib keladi.

Hamkorlik va loyiha muvaffaqiyatini o'lchaydigan asosiy samaradorlik ko'rsatkichlarini (KPI) ishlab chiqish lozim. Bunda, nima ishlayotgani, nima ishlamayotgani va qanday moslashishni muhokama qilish uchun davriy ko'rib chiqish sessiyalarini o'tkazish ijobiy samara beradi.

7. Moslashuvchanlik va moslashuvchanlik madaniyatini tarbiyalash.

Loyiha boshqaruvini tashkil etishda tabiiyki kutilmagan o'zgarishlar sodir bo'ladi. Moslashuvchan yondashuv hamkorlarga rivojlanayotgan loyiha ehtiyojlari va bozor sharoitlariga moslashish imkonini beradi.

Loyiha boshqaruvida hamkorlar bir-biridan ilg'or tajriba va innovatsiyalarni moslashtira oladigan uzluksiz o'rganish madaniyatini rag'batlantirish tizimini bosqichma-bosqich yo'lga qo'yish muhim sanaladi.

Respublikada raqamli industriyani jadal rivojlantirish, milliy iqtisodiyot tarmoqlarining raqobatbardoshligini oshirish hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son Farmoni bilan tasdiqlangan "2022–2026–yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi"dagi vazifalar ham bugungi kunda eng muhim ishlardan biridir.

Mamlakatimizda raqamli iqtisodiyotni faol rivojlantirish, barcha tarmoqlar va sohalarda, eng avvalo, davlat boshqaruvi, ta'lim, sog'liqni saqlash va qishloq xo'jaligida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda.

Xususan, elektron hukumat tizimini takomillashtirish, dasturiy mahsulotlar va axborot texnologiyalarining mahalliy bozorini yanada rivojlantirish, respublikaning barcha hududlarida IT-parklarni tashkil etish, shuningdek, sohani malakali kadrlar bilan ta'minlashni ko'zda tutuvchi 220 dan ortiq ustuvor loyihalarni amalga oshirish boshlangan.

Bundan tashqari, 40 dan ortiq axborot tizimlari bilan integratsiyalashgan geoportalni ishga tushirish, jamoat transporti va kommunal infratuzilmani boshqarishning axborot tizimini yaratish, ijtimoiy sohani raqamlashtirish va keyinchalik ushbu tajribani boshqa hududlarda joriy qilishni nazarda tutuvchi "Raqamli Toshkent" kompleks dasturi amalga oshirilmoqda.

Shuningdek, loyihalarni boshqarishda hamkorlar bilan ishlash mexanizmlari muhim jihatlarga ega bo'lib, bu jarayonning samaradorligini oshiradi. Quyidagi asosiy jihatlar loyihalarning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi uchun muhim sanaladi.

– O'zaro ishonch hamkorlar o'rtasida amalga oshirilayotgan loyihaning muvaffaqiyatini ta'minlaydi hamda hamkorlik aloqalarini kuchaytiradi.

– Ma'lumotlar asosida qaror qabul qilish loyihalar davomida to'plangan ma'lumotlarni muhokama qilish, tahlil qilish va kelgusidagi maqsadlarni rejalashtirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

– Davriy ravishda yig'ilishlar va uchrashuvlarni tashkil etish loyihaning holatini muhokama qilish va zaruriy o'zgarishlarni kiritish hamda hamkorlar tomonidan o'z fikrlarini erkin ifoda etish imkoniyatlarini oshiradi.

– Har bir hamkorning vazifalari aniq belgilanishi va barcha tomonlarning harakatlarini muvofiqlashtirishi loyihaning uzoq muddatli maqsadlardagi hamkorligini kuchaytiradi.

– Har bir hamkor o'z resurslarini samarali taqdim etishi hamda vaqt va mablag'larni tejashga yordam berishi loyihani amalga oshirishda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan risklarni oldini olishga yordam beradi.

– Loyihalarni amalga oshirish davomida muammolar paydo bo'lganda ularni tezda aniqlash va hal qilish loyiha jamoasining kelgusidagi rejalarini prognozlash imkoniyatlarini oshiradi.

– Loyihaning muvaffaqiyati har bir bosqichda baholanishi loyihalar uchun muhim saboqlarni olish imkonini beradi hamda har bir loyiha tugagandan so'ng, uning natijalarini tahlil qilish va baholash, kelajakdagi loyihalar uchun foydali bo'ladi.

Yangi yaratiladigan "Uz-projects" axborot tizimi ham mamlakatimizda raqamlashtirish borasida amalga oshirilayotgan islohotlarning uzviy davomi hisoblanadi. Ushbu tizim tegishli vazirlik va idoralar, mahalliy va xorijiy hamkorlar tomonidan amalga oshirilayotgan ilmiy-amaliy loyihalar, ulardan ko'zlangan asosiy maqsadlar loyiha komponentlari hamda hamkor loyihalar tomonidan ayni bir yo'nalishda amalga oshiriladigan tadbirlarni muvofiqlashtirish imkoniyatini beradigan axborot tizimi hisoblanadi.

"Uz-projects" axborot tizimi orqali O'zbekistonda amalga oshirilayotgan ilmiy-amaliy loyihalarda mahalliy va xorijiy hamkorlar bilan ishlarni tashkil etish raqamlashtiriladi va takomillashadi hamda ma'lumot almashish muddati qisqaradi.

Yangi yaratiladigan "Uz-projects" axborot tizimi ham mamlakatimizda raqamlashtirish borasida amalga oshirilayotgan islohotlarning uzviy davomi hisoblanadi. Ushbu tizim tegishli vazirlik va idoralar, mahalliy va xorijiy hamkorlar tomonidan amalga oshirilayotgan ilmiy-amaliy loyihalar, ulardan ko'zlangan asosiy maqsadlar, loyiha komponentlari hamda hamkor loyihalar tomonidan ayni bir yo'nalishda amalga oshiriladigan tadbirlarni muvofiqlashtirish imkoniyatini beradigan axborot tizimi hisoblanadi.

Shuningdek, "Uz-projects" axborot tizimi O'zbekiston Respublikasida amalga oshiriladigan loyihalarning aniq monitoringini yuritish, loyihada belgilangan maqsadlarga erishish hamda hamkorlar bilan ishlash tizimining amaldagi holatini baholash, xizmat ko'rsatish tashkilotlari bilan hamkorlik aloqalarini kuchaytirish imkoniyatlarini oshiradi.

"Uz-projects" axborot tizimi tegishli vazirlik va idoralar, mahalliy davlat hokimiyati organlari, loyihalarni amalga oshiruvchi va realizatsiya qiluvchi mahalliy va xorijiy korxonalar, xizmat ko'rsatish korxonasi va tashkilotlari hamda tijorat banklarining loyihalarni amalga oshirish va boshqarishda zarur bo'lgan axborot tizimlari bilan o'zaro integratsiya qilinadi.

Natijada o'tkaziladigan tadqiqotlarni o'z vaqtida amalga oshirish, kelgusida amalga oshiriladigan tadbirlarni o'tkazish joyini tezkor aniqlash, sig'implarni belgilash, kutib olish va kuzatishni qamrab oluvchi xizmatlar ko'rsatish, ovqatlanishni sanitariya talablari asosida tashkil etish hamda to'lovlarni amalga oshirishda qulaylik yaratiladi hamda vaqt va moliya resurslarini tejashga erishiladi.

Xulosa

Loyiha boshqaruvida hamkorlar bilan ishlash tizimini takomillashtirish muloqot, ishonch va hamkorlikni birinchi o'ringa qo'yadigan strategik yondashuvni talab qiladi. Ushbu strategiyalarni amalga oshirish orqali tashkilotlar nafaqat loyiha natijalarini yaxshilaydigan, balki barcha ishtirokchilar uchun foydali bo'lgan uzoq muddatli munosabatlarni rivojlantiradigan mustahkam hamkorlikni yaratishi mumkin.

Aniqlik, moslashuvchanlik va doimiy takomillashtirishga urg'u berish jamoalarga qiyinchiliklarni engish va imkoniyatlardan birgalikda foydalanish imkoniyatini beradi va natijada loyiha muvaffaqiyatiga erishadi.

Loyiha boshqaruvida hamkorlar bilan ishlash tizimini axborot texnologiyalarini joriy etish orqali takomillashtirish davom etayotgan iqtisodiy modernizatsiya va mamlakatning xalqaro loyihalarda ishtirokini kengaytirish sharoitida O'zbekiston uchun eng muhim vazifa hisoblanadi. Raqamli texnologiyalarni joriy etish, infratuzilmani modernizatsiya qilish va kadrlar malakasini oshirish mintaqaviy va xalqaro miqyosda keng ko'lamli loyihalarni amalga oshirishni qo'llab - quvvatlashga qodir samarali logistika tizimini yaratish yo'lidagi asosiy qadamlardir.

Yangi taklif etilayotgan "Uz-projects" axborot tizimi orqali O'zbekistonda amalga oshirilayotgan ilmiy-amaliy loyihalarda mahalliy va xorijiy hamkorlar bilan ishlarni tashkil etish raqamlashtiriladi va takomillashadi hamda ma'lumot almashish muddati qisqaradi.

Yangi taklif etilayotgan "Uz-projects" axborot tizimini joriy etish kelgusida amalga oshirilayotgan loyihalarni boshqarish, vaqt va moliyaviy resurslarni rejalashtirish, loyiha boshqaruvchida hamkorlik aloqalarini rivojlantirish va takomillashtirish, loyihadan ko'zlangan maqsadlarga erishishda ijobiy samarasini beradi.

REFERENCES. IQTIBOSLAR. СНОСКИ.

1. <https://lex.uz/docs/5030957>, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 5 oktyabrdagi ““Raqamli O‘zbekiston–2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-6079-son Farmoni;
2. Harold Kerzner, “Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling”;
3. Project Management Institute (PMI), “A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide)”;
4. Eric Verzuh, “The Fast Forward MBA in Project Management”
5. Jeff Sutherland, “Scrum: The Art of Doing Twice the Work in Half the Time”;
6. Office of Government Commerce, “Managing Successful Projects with PRINCE2”.